

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

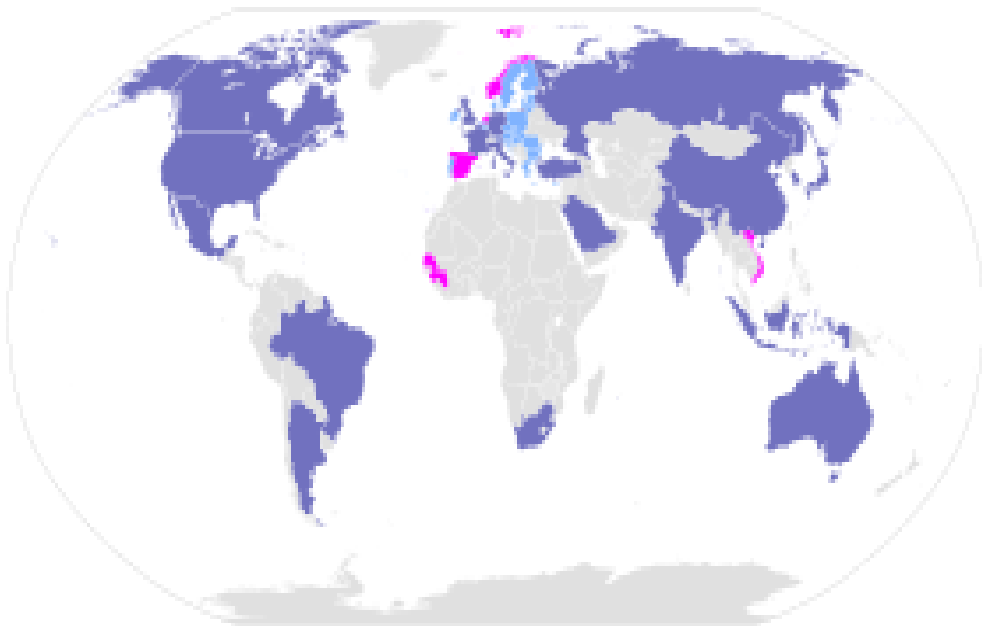
۲۰۱۸/۱۲/۰۳

پوهاند محمد بشير دوديال

د جي شل وروستی غونډه(کنفرانس)،

ولي د ډيرو خلکو لپاره ډيره له هيلو ډکه نه وه؟

G20 د شلو لویو صنعتی هیوادو هغه گروپ دی چې نه یواځی دا چې د نړی اوسنی اقتصادی بهیر، د مالی بازارونو ثبات، بیو، د لویو پانگو په ترسره کولو، نړیوال صنعتی تولید او داسعارو په بیو او سوداگری باندی تاثیر لري، بلکي د بشریت د ژوند پر چاپیریال، د وروسته پاتي (پرمختیایي) هیوادو د خامو توکو په بیو او ډيرو نورو برخو هم اغیز لري. دغه ډله (گروپ) وروسته د ساره جنگ څخه، هغه وخت چې نړی یو قطبی شوه (وروسته تر دې یی یو قطبی والی تر شک لاندی ده!)، مشهوره شوه. د دې گروپ الهام او شروع اصلاً له G8 یا G7 څخه وشوه. نو G7 څوک وو؟

G7 یا د نړی اووه ستر صنعتی هېوادونه چې یو مهال روسیه هم ورسره یو ځای شوه او په G8 ونومول شول، د شلمی پیری له نیمایي وروسته په نړی کې د اقتصادی فعالیتونو د پراختیا په لټه کې وو، یعنی په پیل کې دا یو فکر و. په شروع (۱۹۸۶) کې په دې گروپ کې پنځه هېوادونه وو (د امریکې متحده ایالات، جاپان، فرانسه، آلمان او انگلستان). وروسته کاناډا، ایټالیا او روسیه هم ورسره یوځای شوه. د اوکراین له پېښی وروسته روسیه بیرته له G8 څخه ووت، خو په G20 کې غړیتوب لري. د دوی یو بل تازه اقدام په ۱۹۹۹ م کې داو چې د شلو هېوادونو په گډون یو گروپ (Group of 20) جوړ کړي، نو ځکه یی د پام وړ شلو هېوادونو د مالیې وزیران راوبلل او د دغه گروپ بنسټ کېښودل شو، چې په دغه گروپ کې له پېله ارجنټاین، استرلیا، برازیل، کاناډا، چین، هندوستان، اندونیزیا، ایټالیا، جاپان، مکسیکو، روسیه، جنوبی کوریا، ترکیه، بریتانیا، د امریکې متحده ایالات او اروپایي اتحادیه شامل دي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولی

په حقيقت کې د شلمې پېړۍ تر پای پورې لوی صنعتي هېوادونه همدا وو چې غوښتل يې چې نړيوال اقتصادي ثبات ټينگ او خپل منځ کې روابط لا پياوړي کړي. د جې شل په غونډو کې دغو هېوادونو د ماليي وزيران او د مرکزي بانکونو رييسان برخه اخلي. په تازه دوه ورځني کنفرانس کې چې بوينس آيرس کې جوړ شوی و، د غړو هېوادو ډيرو مشرانو هم گډون وکړ. د دوی بالمقابل د ۷۷ ډله د نړۍ وروسته پاتې هېواونه وو. د سړې جگړې پر مهال څه ناڅه وضعيت ښه و، يوه بلاک (د سوسياليستي هېوادو بلاک) له زياترو نويو خپلواک شويو او بېوزلو هېوادو سره مرسته کوله او بل بلاک (ناتو) هم له نوروگن شمير هېوادو سره مرسته کوله، د ساړه جنگ له پای ته رسيدو وروسته دغه نسبي توازن گډوډ شو او د چاپيرال او ورپسې د تروريزم ستونزې چې د بشريت مشترکه ستونزه او جهانشموله تشويش دی، زيات شو. دصربستان، لواندا، يمن، سوډان، شمالي او جنوبي کورياگانو، سوريې، عراق، مصر او دي ته ورته منطقوي ستونزو نورهم نړيوال انديښنه کې کړل. دا وخت امريکې گواښ کړی چې د پاریس له تړون څخه به وځي(دغه تړون د خوندي چاپيرال ساتنې او د صنعتي هېوادو له خوا د ککړتيا پرابلم سره د مسؤلانه چلند په هکله و)، له بلې خوا يې يو شمير هېوادوسره مرستې کمې کړې او په يوشمير نورو يې اقتصادي بنديزونه ولگول.

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

توقع دا وه چې د دوی دغه غونډه (کنفرانس) به په همدې مسایلو او په نړیوال اقتصادي ثبات بحث وکړي، خو د دغو بحثونو پر ځای زیاتره نظامي او سیاسي مسایل اجندا ته ورو لویدل. یو شمیر داسي مسایل چې د معمول برخلاف و لکه د خاشقجي دوژني موضوع، د روسیې له خوا د روسیې په اوبو کې داوکرایني دریو بیړیو نیول کیدو او د یمن پیښو په دې کنفرانس کې اقتصادي او صنعتي بحثونه تر سیوري لاندې راوستل او حاشیوي بحثونه ټول سیاسي وو، نه اقتصادي او صنعتي. آن دا چې د کنفرانس پریکړه لیک کې یې ستونزې پیدا کړی. دوی ته به دغه ډول اجندا مهمه وه، خو د دغې غونډې دایریدو دنړۍ نورو هیوادو ته صرف د یوه خبر تربریده ارزښت درلود او بس !

کنفرانس پریکړه وکړه چې راتلونکي کال (۲۰۱۹) کې به د دې گروپ (G20) بل کنفرانس په جاپان کې دایر شي، هیله ده راتلونکي کنفرانس د چاپیریال ساتنې په هکله هم ښه تصامیم ولري او د نړۍ د اقتصاد ثبات او صنعتي پروسې د بهبود لپاره ښه زیري ولري. که همداسي وشول، نو د ټولو نړیوالو لپاره به له هیلو ډکه وي.

پای

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ